

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ภาวะสุขภาพ และวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป ที่ถูกตัดอวัยวะขาข้างใดข้างหนึ่ง (Amputee) และมีระดับของการตัดส่วนขาตั้งแต่การตัดระดับเหนือเข่าขึ้นไป หรือเป็นการตัดที่ระดับต้นขาแต่ไม่ถึงข้อสะโพกลงไปจนถึงการตัดระดับข้อเท้า มีสาเหตุมาจากการได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ (Trauma) การคมนาคม การทำงาน และอุบัติเหตุทั่วไปเท่านั้น โดยไม่รวมถึงสาเหตุจากภาวะการเจ็บป่วยด้วยโรคหรือภายหลังกำเนิด และเป็นผู้ป่วยนอกที่มาได้รับการรักษาที่หน่วยกายอุปกรณ์ในโรงพยาบาลของรัฐบาล ที่มีบริการทำโรงงานผลิตขาเทียมในเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง คือ ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ โรงพยาบาลเลิดสิน โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และโรงพยาบาลทหารผ่านศึก จำนวน 150 คน โดยเก็บข้อมูลในช่วงตั้งแต่ 1 มิถุนายน ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ.2544 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS 98

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ใส่ขาเทียม

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 76.7) มีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 32.7) รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 36-45 ปี (ร้อยละ 23.3) มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 48.0) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 26.0) มีอาชีพก่อนใส่ขาเทียม คือรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 48.0) รองลงมาคือไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 12.0) มีอาชีพปัจจุบันคือไม่ได้ประกอบอาชีพมากที่สุด (ร้อยละ 35.3) รองลงมาคือรับจ้าง (ร้อยละ 27.3) มีสาเหตุของการสูญเสียขาจากอุบัติเหตุทางคมนาคมมากที่สุด (ร้อยละ 56.7) รองลงมาคืออุบัติเหตุทั่วไป (ร้อยละ 26.0) มีระดับส่วนขาที่ถูกตัดที่การตัดระดับได้เข่าลงไปแต่ไม่ถึงข้อเท้ามากที่สุด (ร้อยละ 48.0) รองลงมาคือ การตัดที่ระดับต้นขาหรือการตัดเหนือเข่า (ร้อยละ 33.3) และมีระยะเวลาที่ใส่ขาเทียมจนถึงปัจจุบันมากกว่า 5 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 46.0) รองลงมาคือ 1-3 ปี (ร้อยละ 23.3)

การรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียม

การรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียมโดยรวมอยู่ในระดับสูงและเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในด้านการกระตุ้นทางอารมณ์อยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง ความสำเร็จในการกระทำอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สอง ด้านการชักจูงด้วยคำพูดอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สาม และด้านการได้เห็นประสบการณ์จากผู้อื่นอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สี่

การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม

การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมโดยรวมอยู่ในระดับสูงและเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ภาวะสุขภาพทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูง ซึ่งเรียงตามลำดับสูงได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสติปัญญาความสามารถในการทำงาน ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านการรับรู้ภาวะทางสุขภาพ ด้านสถานภาพทางอารมณ์ และด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ

วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม

วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ ในด้านการดูแลรับผิดชอบสุขภาพ อยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง ด้านความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในชีวิตอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สอง ด้านการจัดการกับความเครียดอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สาม ด้านการสนับสนุนระหว่างครอบครัว และญาติพี่น้องอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่สี่ และด้านการรับประทานอาหารอยู่ในระดับสูงเป็นลำดับที่ห้า ส่วนด้านการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง การรับรู้ภาวะสุขภาพ และวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

การรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียม

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียม จำแนกตามรายข้อพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงสุดในรายข้อที่เกี่ยวกับ มีความคิดว่าคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และรองลงมาเป็นไม่มี ความกลัวในการปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียม

มีความคิดเห็นว่าแพทย์และพยาบาลเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้คำแนะนำที่ดีมาก เป็นที่น่าสนใจและเชื่อถือได้ จึงปฏิบัติตามที่แพทย์และพยาบาลแนะนำตลอด และเมื่อปฏิบัติตามแล้วเป็นผลดีกับตัวของผู้ใส่ขาเทียม ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยด้านการชักจูงด้วยคำพูด เป็นการรับเอาคำแนะนำชักจูงของคนอื่นมาเป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาความสามารถของตน ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าตนจะกระทำพฤติกรรมได้สำเร็จ (Bandura, 1977) การรับรู้ความสามารถของตนเองสูงเป็นที่สาม ได้แก่ ผลของความสำเร็จจากการกระทำเป็นสิ่งที่มีความหมาย ผู้ใส่ขาเทียมมีความคิดว่า เมื่อเขาตัดสินใจทำอะไรก็ตาม เมื่อผลออกมาไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ผู้ใส่ขาเทียมจะหยุดพักยอมรับในผลที่ออกมา และจะใช้ความคิดพิจารณาหาจุดบกพร่องเพื่อแก้ไข และพยายามทำใหม่ให้ดีกว่าเดิมต่อไปจนกว่าจะดี หรือจนกว่าจะสำเร็จสอดคล้องกับปัจจัยด้านความสำเร็จในการกระทำ ซึ่งความสำเร็จในการกระทำเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากเป็นประสบการณ์โดยตรงที่ทำให้การรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น (Bandura, 1977) การรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียมที่อยู่ในระดับสูงที่น่าสนใจ เมื่อเรียงลำดับจากรายชื่อ พบว่า อยู่ในลำดับที่สิบสี่ คือ เมื่อทำอะไรล้มเหลวจะทำให้มีความตั้งใจพยายามทำสิ่งนั้นมากขึ้น จะเห็นได้ว่าถึงแม้ผู้ใส่ขาเทียมจะมีความพิการทางร่างกาย แต่ทางด้านจิตใจผู้ใส่ขาเทียมจะเกิดความตระหนักถึงการมีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองในการที่จะต้องสู้กับชีวิต และให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไป ส่วนข้อที่มีการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับปานกลางมีสองข้อ คือ การหาอ่านบทความหรือหนังสือเกี่ยวกับการดูแลตนเองในเรื่องขาเทียม และการปฏิบัติตามคำแนะนำของญาติในเรื่องการใช้ขาเทียม ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ผู้ใส่ขาเทียมไม่สามารถเลือกสรรค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองในเรื่องของการดูแลตนเองภายหลังใส่ขาเทียมได้อย่างถูกต้อง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียมรายด้านพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้ใส่ขาเทียม โดยรวมและรายด้านมีค่าการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูง โดยมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงสุดในด้านการกระตุ้นทางอารมณ์ ทั้งนี้เหตุผลมาจากการที่ผู้ใส่ขาเทียมไม่มีความกลัวในการปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล อีกทั้งผู้ใส่ขาเทียมไม่รู้สึกท้อแท้สิ้นหวังในการดำรงชีวิตอยู่ต่อไป รู้สึกพอใจในสภาพร่างกายที่เป็นอยู่ ย่อมแสดงถึงว่าการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ย่อมมีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างมาก บุคคลที่มีความกลัวหรือความวิตกกังวลสูง จะมีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีของแบนดูรา (Bandura, 1977) และจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ใส่ขาเทียมพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ใส่ขาเทียมจนถึงปัจจุบันมากกว่า 5 ปี จึงสามารถปรับตัว ลดความกลัว ความกังวล และจัดการกับ

ความเครียดจากการสูญเสียความสามารถดำเนินชีวิตและรับรู้การกระทำของตนเองหลาย ๆ อย่างจากการทดลองปฏิบัติจึงทำให้ผู้ใส่ขาเทียมสามารถรับรู้ความสามารถของตนเองได้ว่าสิ่งไหนสามารถปฏิบัติได้ โดยอ้างอิงจากคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าเวลาเป็นยาวิเศษที่สุดสำหรับผู้สูญเสียขาเพราะค่อย ๆ ช่วยให้เขาได้เรียนรู้ได้ปรับตัวปรับใจ ทำให้ดูแลตนเองได้ดีขึ้น (ดำรง กิจกุล, 2526) รองลงมาเป็นด้านความสำเร็จในการกระทำแสดงให้เห็นถึงว่าผู้ใส่ขาเทียมมองเห็นว่าผลของความสำเร็จเป็นสิ่งที่มีความหมายเมื่อผู้ใส่ขาเทียมตัดสินใจจะทำการใดผู้ใส่ขาเทียมมีความมั่นใจว่าสามารถที่จะทำได้ แต่ถ้าผลที่ออกมาไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ผู้ใส่ขาเทียมจะตั้งใจพยายามทำใหม่และพยายามทำต่อไปจนกว่าจะสำเร็จ และอีกทั้งผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่อยู่ในวัย 26-35 ปี จึงทำให้มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ความสามารถในการดูแลตนเองของบุคคลขึ้นอยู่กับอายุ โดยมีการพัฒนาจากวัยเด็กขึ้นมาเรื่อย ๆ จนถึงขีดสุดในวัยผู้ใหญ่ และลดลงเมื่อถึงวัยสูงอายุ (Orem, 1985) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงเป็นลำดับที่สามได้แก่การชักจูงด้วยคำพูด ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ผู้ใส่ขาเทียมให้ความเชื่อถือ และมีความเชื่อมั่นในคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลที่ได้รับ ประกอบกับส่วนใหญ่อยู่ในวัย 26-35 ปี เป็นวัยที่มีความรู้ที่จะเข้าใจในคำแนะนำที่ได้รับ จึงทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินชีวิตโดยไม่พึ่งพิงผู้ใดให้มากที่สุด ซึ่งในทางตรงกันข้ามหากผู้ใส่ขาเทียมมีอายุเกินกว่าช่วงอายุ 26-35 ปี แล้ว อาจส่งผลให้เกิด Negative Attitude ต่อมุมมองในการปฏิบัติตนตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลได้ เนื่องจากวัยที่สูงขึ้นอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตนตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลได้ยากกว่าวัยหนุ่มสาว จึงทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการกระทำ และจะเกิดความท้อแท้ สิ้นหวัง ไม่กระตือรือร้นในการดำรงชีวิต และทำกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ใส่ขาเทียมกลุ่มนี้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำได้ ส่วนด้านที่มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำสุด ได้แก่การได้เห็นประสบการณ์จากผู้อื่น จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ใส่ขาเทียมพบว่าผู้ใส่ขาเทียมมีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุดซึ่งสามารถที่จะอ่านออกเขียนได้ ผู้ใส่ขาเทียมก็สามารถแสวงหาความรู้ในการดูแลตนเอง และปฏิบัติตนเองตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาลได้ ก่อให้เกิดการรับรู้ความสามารถในตนเองที่สูงขึ้นเป็นลำดับยิ่งอ่านมากยิ่งรู้มาก อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใส่ขาเทียมคนอื่น ๆ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นมากส่งผลให้มีการรับรู้ความสามารถในตนเองที่สูงขึ้นตามมาสอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่า ระดับการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการรู้คิดการตัดสินใจทำให้บุคคลตระหนักถึงความสำคัญ เล็งเห็นประโยชน์แสวงหาความรู้และวิธีการที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพ (วิมลรัตน์ ภูวราวุฒิปานิช, 2532)

การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม

จากคำเจ็ลีย และส่วนเบี่ยงมาตรฐานการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม จำแนกตาม รายชื่อ พบว่าผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ภาวะสุขภาพสูงสุด ในรายชื่อเกี่ยวกับการมีความตั้งใจในการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี ทำให้มีความกระตือรือร้นในการดำรงชีวิตต่อไป เมื่อต้องใส่ขาเทียม รู้สึกต้องต่อสู้ ไม่ท้อถอย ต้องช่วยเหลือตนเอง อีกทั้งผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาในการใส่ขาเทียม จนถึงปัจจุบันนานมากกว่า 5 ปี จึงรู้สึกว่า การใส่ขาเทียมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและจำเป็นต่อชีวิต ของเขามาก ผู้ใส่ขาเทียมจะรู้สึกดีใจที่ได้ใส่ขาเทียม มีกำลังใจในการดำรงชีวิตต่อไป หลังจาก ที่ได้ใส่ขาเทียมรู้สึกว่าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันไม่เปลี่ยนแปลง สามารถทำได้ทุกอย่าง ระยะเวลาที่ใส่ขาเทียมที่นานมากกว่า 5 ปี ทำให้รู้สึกเคยชินแล้ว สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรม ระดับของอารมณ์จะเกี่ยวข้องกับความรู้สึก และการเคลื่อนไหวของร่างกาย สุขภาพที่ดีมีส่วนสัมพันธ์กับระดับอารมณ์ และอารมณ์ที่ดีช่วยให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย (Girdano, 1988) การรับรู้ภาวะสุขภาพรองลงมาคือ ผู้ใส่ขาเทียมสามารถ เคลื่อนไหวข้อสะโพกที่ใช้ในการใส่ขาเทียมได้ เมื่อได้ใส่ขาเทียมจะรู้สึกคล่องตัวขึ้น สามารถเดินได้ และสามารถทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ได้เหมือนคนปกติทั่วไป มีความมั่นใจในตนเองในการ ทำงานต่าง ๆ ได้ทุกอย่าง สอดคล้องกับแนวคิดหลักการสมรรถภาพทางกายที่ว่าความสามารถ ในการเคลื่อนไหวร่างกายของคนเราจะกระทำตามเหตุผลหรือความต้องการที่จะกระทำกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและเพื่อความเป็นอยู่ (Girdano, 1988) การรับรู้ภาวะ สุขภาพสูงเป็นลำดับที่สามได้แก่ มีความตั้งใจและอดทนต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียม เมื่อใส่ครั้งแรก ๆ จะรู้สึกท้อแท้ เสียใจ ผิดหวัง หดหู่กำลังใจ ทำอะไรได้ ไม่เหมือนกับคนปกติทั่วไป รู้สึกเดินได้ไม่ปกติ ไม่ค่อยถนัด แต่เมื่อใช้ระยะเวลานานขึ้นจะรู้สึกดี เพราะทำให้อำนวยความสะดวกได้มาก รู้สึกมั่นใจในการเดินจึงทำให้ยอมรับได้ และต้องต่อสู้ ในการดำรงชีวิตต่อไป เมื่อใส่ไปนาน ๆ ระยะเวลาที่มากขึ้นจะรู้สึกเคยชินและสามารถทำงาน ต่าง ๆ และกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถเดินได้ สามารถเข้าสังคมได้เหมือนคนปกติ ทั่วไป สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าระยะเวลาที่นานขึ้นจะช่วยให้ผู้ป่วยพัฒนาความสามารถในการ ดูแลตนเองได้ดีขึ้น มีความมั่นใจในตนเองในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และส่งผลถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และการเข้าไปมีกิจกรรมร่วมกับสังคมได้อย่างดียิ่ง (Kottet, 1982) การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมในรายชื่อที่อยู่ในระดับปานกลางที่น่าสนใจ คือ มีความวิตก กังวลมากต่อการสูญเสียขา จะเห็นได้ว่าในเรื่องของจิตใจเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรจะให้ความสำคัญ กับผู้ใส่ขาเทียม เพื่อให้เกิดกำลังใจ เกิดความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิตต่อไป

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม รายด้าน พบว่าการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมโดยรวมและรายด้านมีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับสูง โดยมีการรับรู้ภาวะสุขภาพสูงสุดในด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งนี้เหตุผลมาจากการที่ผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการใส่ขาเทียมจนถึงปัจจุบันนานมากกว่า 5 ปี จึงสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ ได้ อีกทั้งยังรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งและเป็นที่ยอมรับของสังคม มีความมั่นใจว่าตนเองไม่เป็นภาระของคนอื่น ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และจะทำตนให้มีค่าอยู่เสมอ อีกทั้งผู้ใส่ขาเทียมยังได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดหลักการความสัมพันธ์ทางสังคมที่ว่า ถ้ามีระดับความสัมพันธ์ทางสังคมสูง คือมีการถูกยอมรับและได้รับความรักจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Girdano, 1988) รองลงมาเป็นด้านสติปัญญาความสามารถในการทำงาน แสดงให้เห็นถึงว่าผู้ใส่ขาเทียมสามารถวางแผนการทำงานได้ด้วยตนเอง มีความตั้งใจและอดทนต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน และสามารถปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่ากระบวนการทางความคิดมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ โดยมากความคิดจะกำหนดพฤติกรรม และควบคุมพฤติกรรมผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกาย (Girdano, 1988) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ภาวะสุขภาพสูงเป็นลำดับที่สามได้แก่ ด้านสมรรถภาพทางกาย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมสามารถเคลื่อนไหวข้อสะโพกที่ใช้ในการใส่ขาเทียมได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้ใส่ขาเทียมมีความมั่นใจและสามารถทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง เป็นปกติเหมือนกับคนทั่วไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ภาวะสุขภาพสูงเป็นลำดับที่สี่ได้แก่ ด้านการรับรู้ภาวะทางสุขภาพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมมีความมั่นใจในสุขภาพของตนเอง โดยรวมว่าแข็งแรงสมบูรณ์ (ยกเว้นขาข้างที่เสียไป) และมีความรู้เกี่ยวกับการสูญเสียขาไม่ใช่เรื่องร้ายแรงสำหรับชีวิต การสูญเสียขาเป็นเรื่องเฉพาะที่สามารถปรับสภาพอารมณ์และจิตใจให้ยอมรับได้ สอดคล้องกับแนวคิดหลักการด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ว่า ผลจากการเจ็บป่วยสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางกายภาพสมดุลเคมีภายใน และพลังงานของร่างกาย การรับรู้ภาวะทางสุขภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการให้คนหันมาเอาใจใส่ดูแลตนเองให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Girdano, 1988) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้ภาวะสุขภาพสูงเป็นลำดับที่ห้าได้แก่ ด้านสถานภาพทางอารมณ์ แสดงให้เห็นถึงว่าผู้ใส่ขาเทียมสามารถลดความวิตกกังวลจากการสูญเสียขาได้ จึงรู้สึกไม่ท้อแท้สิ้นหวังในการดำรงชีวิตอยู่ต่อไป ส่งผลให้ผู้ใส่ขาเทียมมีความมั่นใจและมีสุขภาพจิตที่ดี ยอมรับในการสูญเสียขาได้ ส่วนด้านที่มีคะแนนการรับรู้ภาวะสุขภาพต่ำสุดได้แก่ ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ จากการที่ผู้ใส่ขาเทียมไม่มีหนี้สินที่ต้องชดใช้เป็นจำนวน

มาก และสามารถชำระค่ารักษาพยาบาลของตัวเองได้ จึงส่งผลให้ผู้ใส่ขาเทียมมีสุขภาพจิตที่ดี สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่า รายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในด้านการตอบสนอง ความต้องการขั้นพื้นฐานและความสามารถในการดูแลตนเองของบุคคล (Pender, 1987) รวมทั้ง เป็นแหล่งประโยชน์ที่ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่และการดูแลตนเองของบุคคลดีขึ้น (สมจิต หนูเจริญกุล, 2528) จากข้อมูลดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นจึงถือเป็นสาเหตุสำคัญในการส่งผลต่อการรับรู้ภาวะ สุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม จึงทำให้ผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง

วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม จำแนกตามรายข้อพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพสูงสุด ในรายข้อเกี่ยวกับการ เอาใจใส่ดูแลความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจเสมอ แสดงให้เห็นถึงผู้ใส่ขาเทียม ให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตใจเป็นอย่างมาก ผู้ใส่ขาเทียมจะทำจิตใจให้ผ่องใส เมื่อรู้สึกเครียด และไม่สบายใจจะดูโทรทัศน์ ฟังเพลง ออกกำลังกาย เดินเที่ยว อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ และ นึกถึงหลักธรรมทางศาสนา ไปทำบุญทำทาน และทำจิตใจให้สบาย สอดคล้องกับแนวคิดหลักการ ของกระบวนการรับรู้และกระบวนการปรับตัวต่อการสูญเสียในระยะที่สาม คือ ระยะชดเชยหรือ ยอมรับต่อการสูญเสีย ผู้ป่วยสามารถตระหนักถึงการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการสูญเสียได้ มากขึ้น สามารถแยกการสูญเสียจากการทำงานหรือกิจวัตรที่พึงปฏิบัติได้ กล่าวคือมีความรู้สึกว่าการสูญเสียไม่ใช่สิ่งบั่นทอนชีวิตและอนาคตของตน เมื่อมีความเครียดและไม่สบายใจ จะสามารถจัดการกับความเครียดโดยหาวิธีการที่ตนเองต้องการ (Engle, 1964) และรองลงมาเป็น การให้ความสำคัญกับสัมพันธ์ภาพระหว่างครอบครัวและญาติพี่น้อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพ่อแม่และ ญาติพี่น้องของผู้ใส่ขาเทียมจะคอยให้การช่วยเหลือโดยการให้กำลังใจและปลอบใจ อีกทั้งดูแล เอาใจใส่เรื่องอาหาร ความเป็นอยู่เกือบทุกอย่างเป็นอย่างดีมาก สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า กลุ่มเครือญาติในครอบครัวไทยนับเป็นกลุ่มสังคมที่มีบทบาทสำคัญต่อบุคคล ครอบครัวจัดเป็น สถาบันที่เล็กที่สุด ดังนั้นสมาชิกในครอบครัวย่อมมีความผูกพันกว่าประเภทอื่น ๆ (บุญลือ วันทายนต์, 2520) วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพสูงเป็นลำดับที่สามได้แก่ พยายามทำจิตใจให้ผ่องใส และคิดถึงสิ่งที่ดีงามเสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมได้รับกำลังใจจากพ่อแม่และญาติพี่น้อง อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ไม่เครียดไม่เก็บกด เวลาเมื่อมีเรื่องอะไรไม่สบายใจก็จะพูดระบายออกกับบุคคล ที่เขาไว้วางใจ ถือเป็นวิธีการผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นผลที่ดีต่อวิถีชีวิตที่ ส่งเสริมสุขภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดที่ว่าถ้าผู้ป่วยมีแหล่งประโยชน์ในรูปแบบการสนับสนุน

จากครอบครัวและญาติพี่น้องที่เพียงพอ จะทำให้ผู้ป่วยปรับตัวได้ดีขึ้น (Turner, 1983) วิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมในรายชื่อที่อยู่ในระดับปานกลางที่น่าสนใจ คือ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอหรืออย่างน้อย 3 วันต่อสัปดาห์ และการออกกำลังกายแต่ละครั้งใช้เวลา 20-30 นาที จะเห็นได้ว่าผู้ใส่ขาเทียมให้ความสำคัญกับการออกกำลังกายน้อยมาก ดังนั้นจึงควรจะมีการส่งเสริมในเรื่องของการออกกำลังกาย ไม่ควรจะมองข้ามในเรื่องนี้เพราะการออกกำลังกายเป็นสิ่งที่มีความหมายอย่างมากกับสุขภาพร่างกายของผู้ใส่ขาเทียมในการจะช่วยให้ผู้ใส่ขาเทียมสามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไปด้วยสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมรายด้านพบว่า วิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมโดยรวม มีค่าวิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านพบว่า ผู้ใส่ขาเทียมมีระดับวิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพด้านความรู้สึกมีคุณค่าในชีวิต ด้านการดูแลรับผิดชอบสุขภาพ ด้านการรับประทานอาหาร ด้านการจัดการกับความเครียด และด้านการสนับสนุนระหว่างครอบครัวและญาติพี่น้องสูง แต่ในด้านการออกกำลังกายมีระดับวิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ระดับวิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมสูงสุด ในด้านการดูแลรับผิดชอบสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ใส่ขาเทียมจะเอาใจใส่ดูแลความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจเสมอ จะดูแลตนเองตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล และจะสังเกตการเปลี่ยนแปลงหรือความผิดปกติของร่างกาย และเมื่อพบอาการผิดปกติจะไปพบแพทย์ทันที สอดคล้องกับแนวคิดหลักการที่ว่า การดูแลรับผิดชอบของสุขภาพเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความเต็มใจเพื่อคงไว้ซึ่งชีวิต สุขภาพ และความเป็นอยู่อันดีของตนเอง โดยสามารถตัดสินใจปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ว่าควรจะเลือกปฏิบัติอย่างไร ทั้งในขณะที่ปกติและเมื่อเกิดภาวะเจ็บป่วย (Orem, 1980) รองลงมาเป็นด้านความรู้สึกมีคุณค่าในชีวิต ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-35 ปี ทำให้มีความกระตือรือร้นในการดำรงชีวิตอยู่ต่อไป และผู้ใส่ขาเทียมยังรู้สึกดีใจและภูมิใจในตนเองที่ได้ใส่ขาเทียม และสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า หากบุคคลใดมีความรู้สึกมีคุณค่าในชีวิต เขาก็สามารถเผชิญโลกได้อย่างมั่นใจ และมีความรู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความสามารถ มีความพอใจในชีวิตที่เป็นอยู่ รู้สึกว่าตนเองมีประโยชน์และบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ทำ (Lindberg, Hunter & Kruszewski, 1990) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยวิธีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพสูงเป็นลำดับที่สามได้แก่ การจัดการกับความเครียด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการใส่ขาเทียมจนถึงปัจจุบันนานมากกว่า 5 ปี ทำให้ทำใจยอมรับกับสภาพจากการสูญเสียได้ เวลาที่มีความเครียดและไม่สบายใจก็จะพูดระบายความไม่

สบายใจกับบุคคลอื่นที่ไว้ใจ และผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยการทำอะไรก็ได้ เช่น เดินเล่น อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง หรือยึดถือหลักธรรมทางศาสนา ทำจิตใจให้ผ่องใส คิดถึงสิ่งที่ดีงาม เพื่อให้ตนเองสบายใจและมีความสุขในการดำรงชีวิตต่อไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพสูงเป็นลำดับที่สี่ได้แก่ การสนับสนุนระหว่างครอบครัวและญาติพี่น้อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพ่อแม่และญาติพี่น้องของผู้ใส่ขาเทียมจะคอยให้กำลังใจกับผู้ใส่ขาเทียมเสมอ ๆ อีกทั้งยังคอยให้ความช่วยเหลือดูแลความเป็นอยู่เกือบทุกอย่างในชีวิตประจำวัน มีเวลาและให้การสนับสนุนทั้งคำพูดและการกระทำ และยังช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพสูงเป็นลำดับที่ห้าได้แก่ การรับประทานอาหาร ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ใส่ขาเทียมจะมีวิถีในการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และให้ครบ 5 หมู่ และจะรับประทานอาหารตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล และรับประทานเป็นเวลา วันละ 3 มื้อ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าอาหารเป็นปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และอาหารยังช่วยให้กระบวนการต่าง ๆ ในร่างกายดำเนินไปตามปกติ ทำให้ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงและยังช่วยสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ เสื่อมสลาย (ชลลดา บริดา, 2524) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพต่ำสุดและมีระดับวิถีชีวิตส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง คือ การออกกำลังกาย ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการสูญเสียขาทำให้ความสามารถในการออกกำลังกายและการบริหารร่างกายลดลง และผู้ใส่ขาเทียมไม่ได้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและเป็นเวลา แต่จะใช้การทำงานแทนการออกกำลังกาย สอดคล้องกับการศึกษาของ Becker ปี 1991 ศึกษาการรับรู้อุปสรรคต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ พบว่าผู้พิการส่วนใหญ่ 72% มีปัญหาสุขภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการทำสิ่งต่าง ๆ วิธีการดำเนินชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพในรายด้าน ด้านการออกกำลังกายมีคะแนนน้อยที่สุด ซึ่งถ้าผู้ใส่ขาเทียมมีความรู้ที่ถูกต้องถึงวิธีการออกกำลังกาย และมีความเข้าใจในการบริหารร่างกาย เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายมากกว่านี้ ก็ย่อมจะเป็นผลที่ดีต่อวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาพบว่าผู้ใส่ขาเทียมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง และในรายด้านทุกด้านก็อยู่ในระดับสูง ยกเว้นในรายข้อในเรื่องการหาอ่านบทความหรือหนังสือเกี่ยวกับการดูแลตนเองในเรื่องขาเทียม และการปฏิบัติตามคำแนะนำของญาติที่ดูแล

ในเรื่องการใช้ชาเขียวซึ่งควรจะมีการจัดทำคู่มือหรือหนังสือในเรื่องการดูแลตนเองของผู้ใส่ชาเขียว เพื่อให้ผู้ใส่ชาเขียวได้นำติดตัวกลับไปอ่านที่บ้าน และเพื่อให้ผู้ใส่ชาเขียวมีความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องการดูแลตนเองภายหลังจากใส่ชาเขียวได้อย่างถูกต้อง

2. ในเรื่องของการรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ชาเขียว พบว่าผู้ใส่ชาเขียวมีการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และในรายด้านทุกด้านก็อยู่ในระดับสูง ยกเว้นในรายข้อในเรื่องของไม่มีความวิตกกังวลต่อการสูญเสียขา มีการรับรู้ภาวะสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง และยังพบว่าผู้ใส่ชาเขียวที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี จะมีความวิตกกังวลมากต่อการสูญเสียขามากกว่าจะมีการคิดมากในระยะแรกๆ จะเกิดความท้อแท้ จึงควรจะได้มีการจัดอบรมทางด้านจิตวิทยาให้แก่ผู้ใส่ชาเขียว ในขณะที่ผู้ใส่ชาเขียวมารับบริการในโรงพยาบาลโดยเฉพาะผู้ใส่ชาเขียวที่อายุน้อย เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิต หรืออาจจะมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้มีการรวมกลุ่มผู้ใส่ชาเขียวในอายุที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยให้ผู้ใส่ชาเขียวได้มีการพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3. การรับรู้ภาวะสุขภาพของผู้ใส่ชาเขียวและวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ชาเขียว ในรายข้อในเรื่องของการออกกำลังกาย พบว่าผู้ใส่ชาเขียวมีการรับรู้ภาวะสุขภาพและวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรจะมีการส่งเสริม ชักชวน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใส่ชาเขียว เห็นความสำคัญของการออกกำลังกายและได้มีการออกกำลังกายมากขึ้น โดยอาจจัดตั้งเป็นลักษณะของชมรมหรือกลุ่มที่รวบรวมผู้ใส่ชาเขียวมาออกกำลังกายกันเป็นกลุ่มตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ

4. วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ชาเขียวโดยรวมอยู่ในระดับสูง และในรายด้านโดยรวมก็อยู่ในระดับสูง ยกเว้นในด้านการดูแลรับผิดชอบสุขภาพ ในเรื่องการไปตรวจสุขภาพร่างกายประจำปีอย่างน้อยปีละครั้ง พบว่าผู้ใส่ชาเขียวที่มีอายุอยู่ในช่วงตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไปมีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรมีการจัดโครงการเพื่อให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารในเรื่องที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแก่ผู้ใส่ชาเขียวและครอบครัวของผู้ใส่ชาเขียว เพื่อให้ผู้ใส่ชาเขียวได้ตระหนักถึงการป้องกันตนเองจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องหรืออาจจะเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านสื่อต่าง ๆ

5. จากผลการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเอง ภาวะสุขภาพ และวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ชาเขียวโดยรวมในรายด้านและรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับสูง นั่นคือถึงแม้เขาจะสูญเสียขาไปแล้วผู้ใส่ชาเขียวยังมีแขน ดังนั้นจึงควรมีการหาวิธีและการพัฒนาความสามารถของเขาในสิ่งที่มีอยู่เพื่อทดแทนในสิ่งที่ขาดหายไป เพื่อให้ผู้ใส่ชาเขียวมุ่งสีกมีกำลังใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป

6. ผู้ใส่ขาเทียมถึงแม้จะสูญเสียขา เขาไม่ควรจะถูกมองว่าเป็นผู้ด้อยโอกาส สังคมควรจะเข้าใจและให้โอกาสเขา โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนช่วยเหลือผู้ใส่ขาเทียม และควรจะมีการประสานงานกันของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือผู้พิการที่ใส่ขาเทียม ทั้งภาครัฐและเอกชน

7. ควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้พิการที่ใส่ขาเทียมได้ใช้ความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลตามความสนใจ และตามความต้องการ คือ ควรมีการส่งเสริมความรู้ด้านอาชีพ หรือความรู้ด้านการพัฒนาปรับตัวในสังคม ตลอดจนการศึกษาทุกประเภททั้งจากเครือข่ายชุมชน ระบบสารสนเทศ หรือวิทยุ-โทรทัศน์ และการศึกษาควรมีการกระจายบริการให้ทั่วถึง และกว้างขวางมากขึ้น อีกทั้งควรมีเครื่องอำนวยความสะดวกต่อผู้พิการที่ใส่ขาเทียมด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงกลวิธีการจูงใจให้ผู้ใส่ขาเทียม มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเสริมพลัง (Empowerment) กลุ่มช่วยเหลือตนเอง (Self help group)

2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม ให้ครอบคลุมถึงกลุ่มที่มารับบริการเกี่ยวกับสุขภาพที่โรงพยาบาล เช่น โรงพยาบาลที่ไม่มีโรงงานทำขาเทียม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถอ้างอิงกลุ่มประชากรได้ครอบคลุมมากขึ้น และศึกษาเปรียบเทียบวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพในแต่ละกลุ่ม หรือในช่วงอายุต่าง ๆ

3. ศึกษาเปรียบเทียบวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของผู้ใส่ขาเทียม ที่มีการส่งเสริมสุขภาพกับไม่มีการส่งเสริมสุขภาพว่าเป็นอย่างไร โดยศึกษาเป็นแบบกึ่งทดลอง

4. ศึกษาวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพในผู้พิการกลุ่มอื่น ๆ เช่น ตาบอด หูหนวก ปัญญาอ่อน เป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหผู้พิการในสังคม และส่งเสริมการมีวิถีชีวิตที่ดีต่อไป